

## KŁACZYNA

Wies położona w obniżeniu Nysy Szalonej na wysokości 240 - 260 m n.p.m. Zabudowania ułożone są wzdłuż rzeki, po obu jej stronach. Przez wieś przebiegał kiedyś bardzo ważny szlak handlowy z Czech, przez Bolków i Strzegom do Wrocławia. Tą drogą przemieszczały się również orszaki właścicieli i gości Księstwa Jaworsko - Świdnickiego.



Panorama Kłaczyny z roku ok. 1930 roku

Pierwsza wzmianka o Kłaczynie pochodzi z roku 1249. Miejscowość ta wymieniana jest pod nazwą "CHUDOROWO". Za czasów panowania Bolka I Świdnickiego i z jego następstwa, około 1286 roku wójtem Jawora został rycerz Marcin z Chudorowa - Kłakiem zwany. Był zarządcą przez 15 lat i byłby może nim aż do śmierci, gdyby nie przypadek.

Marcin miał córkę, imieniem Mirmiła. Przybył z nią do Jawora, by objąć urząd wójta, po tym jak spalił się jego drewniany dwór. Córka miała wówczas 15 lat, gdy rozkochał ją w sobie starszy syn Bolka I - Henryk - późniejszy pan w Księstwie Jaworskim. Mirmiła w tajemniczych okolicznościach utonęła w Nysie Szalonej, a po objęciu urzędowania przez Henryka w roku 1301, Marcin powrócił do Chudorowa. Henryk nigdy nie zamieszkał w Jaworze, a to dlatego, że tu głośno się mówiło, kto jest winien śmierci Mirmiły.

Po powrocie do Chudorowa, Marcin najprawdopodobniej rozpoczął budowę zamku (tym razem murowanego) na wyspie utworzonej na jednej z odnóg starorzecza Nysy. Pierwsza wzmianka o zamku pochodzi z XIV wieku. Podczas wojen husyckich zamek został zniszczony, następnie odbudowany, a w XVI wieku przebudowany (dodano wówczas attykę). Z biegiem czasu budowla popadała w ruinę, na domiar złego uderzały w nią pioruny (miało to miejsce m.in. w 1877 i w 1891 roku). Do dzisiaj zachowały się ruiny zamku, przez które prowadzi szlak turystyczny, zwany "Szlakiem Grodów Piastowskich".



Ruiny zamku

Wzmianka o pierwszym kościele w Kłaczynie pochodzi z roku 1339. Były tu w przeszłości dwa kościoły. Jeden p.w. św. Jakuba, drugi p.w. św. Anny. Obecny kościół p.w. św. Jakuba i św. Anny wzniesiony został około połowy XVI wieku, restaurowany w XVIII wieku. Jest to budowla orientowana, murowana, jednonawowa z prostokątnym, kolebkowo na gurtach zasklepionym prezbiterium i z wieżą w osi od zachodu. Nawa nakryta jest stropem kasetonowym zdobionym w motywy roślinne i pokrytym renesansową polichromią. Po prawej stronie prezbiterium, znajduje się kamienne sanktuarium, w przedsionku są cenne dekoracje (technika sgraffito), a drewniana barokowa ambona z malowidłami czterech ewangelistów pochodzi z XVIII wieku. Ponadto można podziwiać renesansowe epitafium z XVI wieku oraz kamienne nagrobki z XVI i XVII wieku. W kronice miasta Świebodzice, zamieszczonej w biuletynie "Świebodzice - dzieje miasta" nr 10 (36)/2000, jest wzmianka, że w roku 1595 mianowany został diakonem w Świebodzicach Krzysztof Lindner, syn proboszcza Lindnera z Kłaczyny, i że w roku 1602, już jako ewangelicki proboszcz, przeszedł do Szczawna.

Do około 40-tych lat XVI wieku (1540) Kłaczyna jest własnością rodziny von Reibnitz. Potem odkupuje ją panujący w Roztoce ród von Hoberg (później Hochberg), ale na skutek pewnych zaburzeń w tym rodzie, od roku 1625 ponownie Kłaczyna trafia w ręce, rodziny von Reibnitz, by około roku 1654 stać się własnością hrabiego von Schweinitz i Krain z Jugowej. Rodzina ta nosiła przez jakiś czas tytuł baronów von Kaude'r (z Kłaczyny). W posiadaniu rodu von Schweinitz Kłaczyna pozostaje do roku 1945.

Bliskość głównej siedziby rodu (około 3 km) nie zmuszała tej rodziny do budowy tutaj pałacu, stąd we wsi znajdowały się tylko obszerne zabudowania gospodarcze. Przez wioskę w XIX i z początkiem XX wieku przebiegał szlak wapienny z Wojcieszowa do Wrocławia, przez Jugową i Strzegom.

W roku 1895 uruchomiona została linia kolejowa z Roztoki do Bolkowa, która dziś już nie funkcjonuje. Pozostała po niej stacyjka.

Podczas reformy administracyjnej w 1939 roku Kłaczyna utraciła na rzecz Bronowa część wioski zwaną "Kotlinką". Przez krótki czas po wojnie,

do roku 1948, Kłaczyna nosiła nazwę KODYR.

W 1999 roku obchodzone było uroczyste 750 - lecie Kłaczyny. Wśród licznie zaproszonych gości była również grupa dawnych mieszkańców, wraz z potomkiem hrabiego von Schweinitz.

---

Na podstawie materiałów przygotowanych i udostępnionych przez pana Edwarda Hałdasia

**B I B L I O G R A F I A:**

Stanisław Jastrzębski - „Jawor i Okolice” Ossolineum 1973 r.

K.Jankowski, S.Junak, K.Kułaga - "Wałbrzych i okolice - Przewodnik"